Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 475. Simplicii Pap. Annus 8. Zenonis 2. Avgvstvlvs Imp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

Visual Library

neſciret, & totum verſidance cſpite gratia ſolum naturalis fleret. Ibi proſuſus in oratione, continuis fletibus expertem pluuiarum terram oculorum imbribus irrigabat. Reddebantur arua illa fecunda orationum copia, quæ ſterilia eſſe non poterant. Tali exercitio ſe macerans; Toloſanam, in qua Euaricus tunc Rex degebat, vrbem ingreſſus eſt: quem iam præuia opinio Gallorum auribus qualis eſſet, intimauerat, ſacerdotibus præcipuè eiuſdem regionis, quos attonitos de aduenientibus inquiſitio profunda ſolicitat.

XVIII. *Erat prætereà eà tempeſtate conſiliorum Princip is & moderator & arbiter Leo nomine, quem per eloquentiæ meritum non vna iam declamationum palma ſuſceperat: qui ſummo cum gaudio aduentum Pontificis indicauit notitia publica. Euocatur ex tempore Regi præſentandus Antiſtes. Ad quem illud vt ingreſſus, vidit, ſalutauit adgreſſus eſt:*

QVÆ EPIPHANIVS AD EVARICVM REGEM. *Quamuis te, ſtupende terrarum Princeps, multorum auribus reddat virtutis fama terribilem; & gladij, quibus finitimos continua vaſtitate premis, ſegetem quamdam inimici germinis metant: nullam tibi tamen ſuperni gratiam numinis * dira bellandi præſtat ambitio: nec ferrum fines tuetur Imperij, ſi cœleſtis Dominus offendatur. Regem te habere momento, cui poteſt conſiderare quid placeat: qui cùm ſuſceptum hominem portaret ad cœlum, pro immenſæ hæreditatis munere, pacem diſcipulis iteratâ ſæpiùs admonitione commendat: cuius nos præcepti neceſſe eſt eſſe cuſtodes: præcipuè cùm nouerimus, virum fortem dici non poſſe, quem vicerit indignatio. Deinde perpendere vos conuenit, quòd nemo diligentiùs propria tuetur, quàm qui aliena non appetit. Quocirca Nepos, cui regimen Italiæ ordinatio diuina commiſit, ad hæc nos impetranda deſtinauit; vt reductis ad fidem mentibus, terræ ſibi conuenæ dilectionis iure ſocientur. Qui licèt certamina non formidet, concordiam primus exoptat. Noſtis in communi, quo ſit dominorum antiquitas limitata confinio: quà ſuſtinuerint partes iſtæ illarum rectores famulandi patientiâ. Sufficiat, quod elegit: aut certè patiatur amicus dici, qui meruit dominus appellari. Hæc inſigniſſimus Epiphanius.*

* numinis

XIX. PAX INTER IMP. ET GOTHOS. *At Euaricus gentile neſcio quod murmur infringens, mollitum ſe ab hortationibus eius vultûs ſui ſerenitate ſignificat. Leo verò nominatus ſuperiùs tanto allocutionis ipſius tenebatur miraculo, vt crederet verbis huiuſcemodi expugnari poſſe mentes (ſi fas eſt dici) etiam ſi contra iuſtitiam poſtularet. Tacite tamen fertur ad interpretem Rex locutus:*

QVID EVARICVS REX AD EPIPHA. *Licèt pectus meum lorica vix deſerat, & aſſiduè manus aratum orbem includat, necnon & latus muniat ferri præſidium: inueni tamen hominem, qui me armatum poſſit expugnare ſermonibus. Falluntur qui dicunt Romanos in linguis ſcutum vel ſpicula non habere: nôrunt enim & illa, quæ nos miſerimus verba repellere; & quæ à ſe diriguntur, ad cordis penetralia deſtinare. Facio ergo, venerande Papa, quæ poſcis: quia grandior eſt apud me legati perſona, quàm potentia deſtinantis. Accipe nunc fidem: & pro Nepote pollicere quod ſeruet intemeratam concordiam: quoniam te promiſiſſe, iuraſſe eſt.*

XX. *His dictis, inito etiam pactionis vinculo: venerandus Pontifex Vale dicto, diſceſſit. Ad quem ſtatim peccatorum turba dirigitur, vt ſecuturo die Regis epulis intereſſet: quem ille iam compererat iugiter per ſacerdotes ſuos polluta habere conuiuia (erat enim Arianus ſectæ.) Cui ſe excuſauit, dixitq; ſibi non eſſe in more poſitum alienis aliquando prandijs veſci: perendiè ſe magis velle proficiſci, quod conſtitutum maturauit implere: & Toloſa tantis comitantibus egreſſus eſt: vt penè deſerta vrbs, deſcendente noſtro Pontifice, videretur. Tantos enim in breui deuinxerat ſibi charitate ſincerâ, vt captiuitatem flerent, quod apud patriam remanere neceſſitas conſtringebat.* hactenus de benè perfuncto ab Epiphanio munere legationis Ennodius.

XXI. Intercedente igitur inter Iulium Nepotem & Euaricũ Regem ſancitâ pace iuramento firmatâ, nihil eſt, quod dici poſſit, ſub Nepote à Gothorum Rege Euarico ciuitatem Aruernenſem eſſe vi captam: Immò numquam aliquo tempore eam ab eiſdem Gothis expugnatam, ſed inter pacis conditiones deditionem eiuſdem ciuitatis eſſe factam, anno ſequenti dicturi ſumus.

XXII. a Sidon. l. 1. epiſt. 3. DE LEONE ORATORE. At non excidat, quod Ennodius de Leone apud Regẽ Euaricum oratore, qui ſoleret legatis reſponſa dare (vt vidimus) meminit. Extat Sidonij [a] Apollinaris ad eumdem virum quidem diſertiſſimum data epiſtola, in qua hæc iocosè de munere ipſi à Rege impoſito reſpondendi legatis: *Sepone pauxillulùm inclamatiſſimas declamationes, quas oris regij vice conficis; quibus ipſe Rex inclytus modò corda terrificat gentium tranſmarinarum; modò de ſuperiore cum barbaris ad Vachalim trementibus fœdus victor innodat; modò per promotos limites ſortis, vt populos ſub armis, ſic frenat arma ſub legibus, &c.*

Expetijt ab ipſo Sidonio aliquando idem Leo orator per amicum communem Heſperium, vt horum temporum hiſtoriam ſcriberet: At Sidonius in ipſum refudit opus, eleganter vſus Plinij Iunioris exemplo, vbi ait [b]: *Res eſt quidem digna, quam tu iuberes, ſed non minùs digna, quam faceres. Namq; & antiquitùs cùm Caius Cornelius Tacitus Caio Plinio Secundo paria ſuaſiſſet: ipſe poſtremò quod iniunxit, arripuit: idq; ab exemplo nonne meliùs aggredereris: opta & ego Plinio vt diſcipulum aſſurgo, & tu vetuſto genere iure Cornelium anteuenis: qui ſæculo noſtro ſi reuiuiſceret, teq; qualis in litteris & quantus habeare, conſpicaretur; modò veriùs Tacitus eſſet.* hæc ipſe: pluraque ſubdit, quibus declarat in eo omnia facilè reperiri, quæ in eiuſmodi ſcribendi genere requiri & exigi poſſunt à quouis rigido ſcriptorum alienorum cenſore. XXIII. b Sidon. l. 4. ep. 22.

Sed & quod maximè nobis notandum eſt, alia etiam ſe ex parte excuſans, pluribus docet, non eſſe hominis clericalis profeſſionis, hiſtorias ſuorum temporum ſcribere: Quam quidem haud temerè, vel obiter, dignam tanto viro prolatam ſententiam fortiſſimis enthymematibus aſtruit; roborat, atque confirmat: vt gaudeam tantum me inueniſſe patronum, atque paratam habeam defenſionẽ, perſpicuamque omnibus ſcriptam apologiam; ſi noſtri ſæculi res geſtas poſteris tradere prætermiſero; ne quis id à me exigat importunius, aut violentus extorqueat: ſed ad Leonem. XXIV. HISTORIAM SVORVM TEMPORVM CLERICI NE SCRIBANT.

Adnumerat idem Sidonius eumdem Leonem oratorem inter celebres huius ætatis ſcriptores, vbi poſt alios recenſitos horum meminit his verſibus [c]: XXV. c Sidon. l. 9 epiſt.

Acrem Lampridium, ſacrum Leonem,

Præſtrictæq; tubâ Seuerianum. Sed & præſtâſſe cæteris, Leonem poëticis facultatibus, teſtatur ſcribens ad Tonantium, vbi ait:

Iſtud vix Leo Rex Caſtalij chori,

Vix hunc qui ſequitur Lampridius queat. Verùm tanti viri ingenij nullum penitùs reliquum eſt monumentum, præter breuem nuper recitatam reſponſionem, quam nomine Regis Euarici ſancto Epiphanio Ticinenſi legato reddidit. De Seueriani verò excellentia agit, dum de eius violento obitu epiſtolam ad Lupum Epiſcopum dedit [d]: d Sidon. li. 8. epiſt. 11.

IESV CHRISTI
Annus 475.

Simplicii Pap. Annus 8. | Zenonis 2. Augustulus Imp.

CHRISTI annus quadringenteſimus ſeptuageſimuſquintus vnius tantùm Conſulis Zenonis Aug. nomine inſcribitur Faſtis iterum. Res enim Occidentalis Imperij perturbatæ creandi alterum Romæ Conſulem facultatem ademerunt. Etenim Oreſtes haud pridem creatus Magiſter militiæ à Nepote Imperatore, conuerſus in hoſtem, Româ cum exercitu Rauennam veniens, ibi aliquandiu moratus, filium ſuum Momilium Auguſtulum nuncupatum Imperatorem acclamari fecit. Cùm autem Nepos compertum habuiſſet, cum Oreſte vniuerſum cõſpirare exercitum, nouumque ab eo eſſe creatum Imperatorem, in Dalmatiam fugit, vbi Glycerius iam fuerat ordinatus Epiſcopus. hęc ex Caſſiodoro Iordanus. I. AVGVSTVLVS IMP.

II. Quod verò ad Auguſtulum nomen ſpectat; falli eos quidem certum eſt; qui eum ita nomine proprio appellatum fuiſſe putârunt: cùm re verâ non Auguſtulus, ſed Auguſtus fuerit nominatus; prout numiſma declarat, quod hic

tibi formis expreſſimus, Romæ aſſeruatum inter antiqua monumenta omnia fide probata viri nobilis, Lælij Paſqualini.

Ex quo facilè intelligas accidiſſe, vt qui re verà Auguſtus nomine proprio appellaretur, contemptûs gratiâ (vt de alijs accidit Imperatoribus, vulgi dictêijs indita illis nomina, quod de Caligula patet) ex Auguſto fuerit dictus Auguſtulus; cùm præſertim geminatio illa Auguſtus, Auguſtus, hactenùs inuſitata videretur eſſe moleſta. Ita planè ſecundùm illud vulgatum: *Omne, quod oritur, occidit;* Romanum Imperium cœptum ab Auguſto, definit ac deficit in Auguſto: ſed Octauianus ille, Momilius iſte; quod nomen in reddito hîc numiſmate æreo rubigo conſumpſit.

III. ODOACER REX ERVLORVM VOCATVR IN ITALIAM.

Qui autem Nepotis ſectati ſunt partes, quò ſe magis viribus deſtitutos eſſe ſenſêre, eò ſolicitiùs alto corde voluere cœperunt conſilia, & meditari artes, quibus de prodito ab Oreſte Nepote pœnas ſumerent: quamobrem nullam ducentes cladis Italiæ inferendæ rationem, in eã immittere decernunt barbaros, Erulos dictos, haud longè ab Italia poſitos, formidabili procinctu paratos: nihil enim (vt alij tradunt) cum Gothis egêre, quos ſcirent Imperatori fœdere eſſe coniunctos. Legationem igitur mittunt ad Odoacrem Erulorum Regem, id ipſum maximè appetentem, & diu noctuq; animo meditantem, quomodo potiri poſſit Italia iam penitùs Imperatorum dominiũ reſpuente. Sed antequam eius in Italiam progreſſum narramus, quid de ipſo ab Eugipio in rebus geſtis S. Seuerini narretur, hîc reddamus.

IV. De alijs etiam gentibus, ad quas tanti miraculi de Rugo homine incurabili morbo laborante ſanata famã peruenerat, multi Chriſti militem videre cupiebant. Qua deuotione etiam ante hoc factum quidam barbari cùm ad Italiam pergerent, promerendæ benedictionis causâ ad eum intuẽdum diuerterunt; inter quos & Odoacer, qui poſteà regnauit in Italia, viliſſimo tum habitu iuuenis, ſtaturâ procerus, aduenerat; qui dum ſe, ne humillimæ tectum cellulæ ſuo vertice contingeret, inclinâſſet, à viro Dei glorioſum ſe fore cognouit. Cui etiam Vale dicenti: *Vade* (inquit) *ad Italiam viliſſimis pellibus coopertus, ſed multa citò pluribus largiturus.* hæc Eugipius de vaticinio Seuerini præuidentis Odoacrem nouum flagellum à Deo iam ante paratum. Quid autem ipſe Rex egerit, cùm ingreſſus eſt in Italiam; fauentibus illi, qui erant ex parte Nepotis; cùm in hiſtoricorũ nullus proſecutus ſit ſtylo: ex his, quæ de clade Ticinẽſi ab Ennodio eius Eccleſiæ diacono ſcripta ſunt, reliqua funeſta poſſumus contemplari. Inter Ennodij enim ſcripta, quæ citatus ſæpè Vaticanus codex habet, iſta tantùm de horum temporum rebus geſtis relata leguntur:

V. TICINENSIS CIVITATIS CLADES.

Ecce ille quietis neſcius, & ſcelerum patrator inimicus magna dolorum incrementa conglutinat, & inquirit, quibus virum integerrimum (Epiphanium ſcilicet) *paſſionibus laceſſeret. Exercitum aduerſus Oreſtem Patricium erigit, & diſcordiæ crimina clandeſtinus ſupplantator interſerit. Spe nouarum rerum perditorum animos inquietat; Odoacrem ad regnandi ambitum extollit. Et vt hæc pernicies in Ticinenſi ciuitate contingeret; Oreſtem ad eam fiduciâ munitionis inuitat. Epiſcopus cum omnibus ad ſe pertinentibus præſens inuenitur. Fit maximus in vrbe concurſus: prædandi rabies inardeſcit. Vbiq; luctus, pauor vbiq; & mœroris imago plurima diſcurrebat. Ille ſolicitus poſcebatur ad pœnam, cuius ſubſtantiam notiorem fecerat amicitiarum fides antiquior.*

VI. *Alij flammam ruituris ædibus ſupponebant: alij ad exitium poſcebant dominum, pro cuius conuenerat ſalute pugnare. Curruunt ad Eccleſiæ domum totius direptionis incendijs æſtuantes: dum quem videbant erogare plurima, per immenſa ſuſpicabantur abſcondere. Proh nefas theſauros dura barbaries quærit in terra, quos ille ad cæleſtia ſecretæ tranſmiſerat. Diripitur etiam ſancta eius germana & ſeorſum ab eo ſorte captiuitatis deducitur. Omnes nobilium familiæ à ſuis ſequeſtrabantur. Luminoſa glorioſiſſima fœmina paris neceſſitatis conditione conſtringitur. O dolor! vtraq; Eccleſiæ flammis hoſtilibus concremantur: tota ciuitas quaſi vnus rogus effulgurat: cunctorum voces ſacerdotem quærentium audiuntur: nemo periculi ſui meminerat, dum maior ab illis ſalutis portio divideretur. Cui quãuis confuſa in ſingulorum exitium turba fremeret, honor tamen inter gladios impendebatur: nam illicò non fuerunt, quos poterat videre captiuos.*

Venerabilem germanam ſuam, priuſquàm in veſperum diei illius lux funeſta laberetur, eripuit: plurimos etiam ciuium abſoluit precatu ſuo, antequàm duræ conditionis vincula ſentirent, matresfamilias præcipuè, quas immanior in hac neceſſitate poterat commanere commoratio. Poſtremò ſtatus ciuitatis, quam multitudo barbarica ſuccidebat, vnius fortiſſimæ columna ſuſtentatus reſurgebat auxilio: nec tantum ad delendum ſufficiebat exercitus, quantũ ad reparandum vnius perſona Pontificis. hucuſque Ennodius de clade Ticinenſi. VII. EPIPHANIVS LIBERAT SVOS A BARBARIS.

Fluctuârunt & hoc motu, quæ adhuc Romano Imperio ſubiectæ erant ciuitates in Gallia. ipſæ autem prouinciæ Gallicanæ tetrarchijs diuidebantur: Sidonius enim vnum ex Regibus illis barbaris Tetrarcham appellat[a], dominantibus his ſingulis Gothis, Burgundionibus, Frãchis, atq; Romanis: quibus vt pars aliqua licèt minima integra remaneret, non bellicus labor, ſed inter barbaros Reges æmulatio exorta præſtabat; cùm ſubiret inuidiã reliquorum, & in ſe odium concitaret, atque etiam arma moueret, qui ex ſubreptione rerum Romani Imperij potentior fieri reliquis aliquo modo tentâſſet. Verùm hæc ita, dum adhuc res Romani Imperij Imperatorum nomine muniretur: Cùm verò in decliuum poſitæ iam penitùs collapſuræ viderentur, eâdem ruinâ contremuerunt quæ ipſi erant adnexæ prouinciæ, ad earum caſum pariter fluctuantes. Quid verò actum ſit à barbaris in alias ſubiectas Imperio ciuitates, ignoratur. De Aruernenſibus populis aliqua remanſit memoria in Sidonij Apollinaris epiſtola, de quibus ſuperiùs mentio facta eſt. VIII. GALLIARVM MOTVS. a Sidon. l. 7. epiſt. 7.

Quæ verò hoc tempore, nempe cùm iam Sidonius illis præeſſet Epiſcopus, eidem contigerint ciuitati, modò dicenda. Cùm Gothus Rex Euaricus, quam ſæpè fruſtrà & magno ſuo damno tentârat, Aruernenſem ciuitatem, iterum aggredi parat: tunc ipſe Sidonius humano deſtitutus auxilio, ad precum ſubſidia conuolat: quibus potens magnâ virtute Gothis reſtitit, afflictatis licèt populis tum hoſtium armis, tum fame, quâ hoc tempore Gallia vexabatur. Hæc autem quomodo ſe habuerint, dignitas poſtulat argumenti, vt quàm exactiſſimè deſcribantur, quantum fas eſt ex fragmentis hinc inde petitis implere. IX.

Sed primùm quàm turbulentus ſemper eſſe ſoleret Aruernæ ciuitatis ſtatus, ex ipſo Sidonio accipe ita ad Felicem ſcribente[b]: *Oppidum ſiquidem noſtrum, quaſi quemdam ſui limitis oppoſiti obicem circumfuſarum nobis gentium arma terrificant. ſic æmulorum ſibi in medio poſiti populorum lacrymabilis præda, ſuſpecti Burgundionibus, proximi Gothis, nec impugnantium irâ, nec propugnantium caremus inuidiâ.* hæc ipſe. X. b Sidon. l. 3. epiſt. 4.

Deque iiſdem meminit, ſcribens[c] ad Fauſtum, dum ait ſe ſub ſpecie legationis eſſe factum extortem. Porrò periclitante ciuitate, ipſe Sidonius litteris ſuis reuocare in patriam conatus eſt Ecdicium, cuius fortitudine, diuinâ opitulante gratiâ, eadem ciuitas aliàs fuerat liberata. extat de his ad eum epiſtola[d]. Sed quòd magis diuino quàm humano inniteretur auxilio; legationem precum mittit ad Deum, ſacras frequentans vnà cum populo Rogationes; atque ad earum reſtitutorem litteras mittit, ad ipſum, inquam, ſanctum Mamercum Viennenſem Epiſcopum: quas egregiâ pietate conſpicuas hîc deſcribendas eſſe putamus, vt intelligas ſedulum ſanctorum XI. c Sidon. l. 9. epiſt. 3. SIDONIVS LABORAT PRO SVIS ARVERNIS. d Sidon. l. 3. epiſt. 1.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Epiſcoporum ſtudium, quod adhibere ſolerent, cum ſibi ſubiectus populus contingeret ingruentibus perturbationibus agitari: ſic enim ſe habent[a]:

a Sidon. ep. l. 7.

XII. *Rumor eſt, Gothos in Romanorum ſolum caſtra moviſſe. Huic ſemper irruptioni nos miſeri Aruerni ianua ſumus. Namq́; odijs inimicorum hinc peculiaria fomenta ſubminiſtramus, quia necdum terminos ſuos ab Oceano in Rhodanum Ligeris alueo limitauerunt: ſolam ſub ope Chriſti moram de noſtro tantùm obice patiuntur. Circumiectarum verò ſpatia tractumq́; regionum iampridem regni * minacis importuna deuorauit impreſſio. Sed animoſitati noſtræ tam temerariæ, tamq́; periculoſæ non nos, aut ambuſtam murorum faciem, aut putrem ſudium cratem, aut propugnacula vigilum trita pectoribus confidimus opitulatura: ſolo tamen inuectarum te auctore Rogationum palpamur auxilio: quibus inchoandis inſtituendiſq́; populus Aruernus, etſi non effectu pari, affectu certè non imparì cœpit initiari, & ob hæc circumfuſis nondum dat terga terroribus.* Ita planè Sidonius Epiſcopus, in tot ingruentibus vndique diſcriminibus, Rogationum pio cultu hoſtes repreſſit, populumq́ue ſeruauit incolumem. Pergit verò narrare, quâ occaſione eædem Rogationes ab eodem, ad quem ſcribit, S. Mamerco fuerint reſtitutæ, cùm ait:

* regis

SIDONIVS QVID DE ROGATIONIBVS AD S. MAMERCVM.

XIII. *Non enim latet noſtram oſcitationem: primis temporibus harumſce ſupplicationum inſtitutarum, cùm ciuitas cælitus tibi credita per huiuſcemodi prodigiorum terriculamenta vacuabatur; Non modò ſcena mœnium publicorum crebris terræmotibus concutiebantur: Nunc ignes ſæpe flammati caducas culminum criſtas, ſuperiecto fauillarum monte, tumulabant: nunc ſtupenda foro cubilia collocabat audacium pauenda manſuetudo ceruorum: Cùm tu inter iſta, diſceſſu primorum populariumq́; ſtatu vrbis exinanito, ad noua celer veterum Niniuitarum exempla decurriſti, ne diuinæ admonitioni tua quoq; deſperatio conuiciaretur. Et verè iam de Deo tu minimè poteras abſq; peccato poſt virtutum experimenta diffidere. Nam cùm vice quâdam ciuitas conflagrare cœpiſſet, fides tua in illo ardore plus caluit: vt cùm in conſpectu pauidæ plebis, obiectu ſolo tui corporis, ignis receſſus in tergum fugitiuis flexibus ſinuaretur, miraculo terribili, nouo, inuſitato; aſſuis flamma cedere per reuerentiam, cui ſentiri debuit per naturam.*

ROGATIONIS A S. MAMERCO INSTITVTÆ.

MIRACVLVM DE IGNE EXTINCTO.

XIV. *Primùm igitur & ijs paucis noſtri ordinis viris indicis ieiunia, interdicis flagitia, ſupplicia prædicis, remedia promittis: exponis ominibus, nec pœnam longinquam eſſe, nec veniam: doces denunciatæ ſolitudinis minas orationum frequentiâ molliendas: Mones aſſiduitatem furentis incendij, aquâ potiùs oculorum, quàm fluminæ poſſe reſtingui; Mones minacem terræmotuum concuſſationem fidei ſtabilitate firmandam. Cuius confeſtim ſequax humilis turba conſilij, maioribus quoq; ſuis fuit incitamento, quos cùm non piguiſſet fugere: redire non puduit. Quâ deuotione placatus inſpector pectorũ Deus, fecit eſſe obſecrationem veſtram vobis ſaluti, cæteris imitationi, vtriſq; præſidio. Denique illis deinceps non fuêre vel damni calamitatis, vel oſtenta formidini.*

S. MAMERCVS QVÆ SVOS ADMONEAT.

XV. *Quæ omnia ſciens populus iſte Viennenſibus tuis & accidiſſe prius, & non acceſſiſſe poſterius; veſtigia tam ſacroſanctæ informationis amplectitur ſedulò, petens vt conſcientia tua beatitudo mittat orationum ſuarum ſuffragia, quibus exempla tranſmiſit. Et quia tibi ſoli conceſſa eſt poſt auorum memoriam, vel confeſſorem Ambroſium, duorum martyrum repertorem imparibus orbis Occidui, martyris Ferreoli ſolida tranſlatio, adiecto noſtri capite Iuliani, quod iſtinc turbulento * quondam perſecutorum manus retulit cruenta carnificis: non iniurium eſt, quod pro compenſatione depoſcimus, vt nobis inde veniat pars patrocinij, quia vobis hinc redijt pars patroni. Memor noſtri eſſe dignare, domine Papa.* hactenus ipſe: quæ autem ſubobſcurè hîc de martyrum inuentione dicit, ad finem narrationis horum, quæ de Rogationibus dicuntur, elucidabimus. Sic igitur S. Mamercum Sidonius interpellat, cum ingruentium Gothorum compreſſione, ciuitas Aruernorum admodum laboraret: cuius occaſione id emolumenti populus ille eſt conſecutus, vt Rogationes accuratè ex Eccleſiaſticæ diſciplinæ præſcripto frequentarēt. Quales autem priùs eſſe ſolerent, ab eodem auctore accipe ex epiſtola ad Aprum data, in qua poſt exordium iſta leguntur[b]:

INVENTIO SS. MARTYRVM.

* tempore

b Sidon. lib. 5 ep. 4

XVI. *In vrbem tamen (ni fallimur) Rogationum contemplatione reuocabere: quarum vobis ſolemnitatem primus Mamercus Pater & Pontifex reuerendiſſimo exemplo, vtiliſſimo experimento inuenit, inſtituit, inuexit. Erant quidem prius (quod ſaluâ fidei pace ſit dictum) vagæ, tepentes, infrequenteſq́; atque (ſi dixeris) oſcitabundæ ſupplicationes: quæ ſæpè interpellantium prandiorum obicibus hebetabantur, maximè aut imbres, aut ſerenitatem deprecaturæ: ad quas (vt nihil ampliùs dicam) figulo pariter atq; hortulano non oportuit conuenire. In his autem, quas ſuprafatus ſacerdos & protulit pariter & contulit, ieiunatur, oratur, pſallitur, * fletur. At hæc te feſta ceruicum humiliatarum conſternatorum * cinerum ſuſpicioſa contubernia peto; Et ſi ſpiritualem animum tuum benè metior, modò citiùs venies, quòd non ad epulas, ſed ad lachrymas inuitaris.* hæc tempore Rogationum ad amicum Sidonius.

COLLAPSA OLIM DISCIPLINA ROGATIONVM.

* & fletnacium.

XVII. Cæterùm nos Aruernos tantùm populos, vel Gallos, ſed Catholicam vniuerſam Eccleſiam eiuſmodi ſacrum Rogationum vſum recepiſſe & quàm citiſſimè, teſtatur S. Auitus eiuſdem Viennẽſis Eccleſiæ Epiſcopus, qui poſt Eſychium ſuccedentem S. Mamerco ſedit: nam in homiliâ iiſdem Rogationum diebus habitâ, eius exordio iſta præfatur: *Currit quidem* (inquit[c]) *tramite viali nuper Gallias modò, ſed per Orbem totum Rogationis obſeruantiæ flumen irriguum.* Porrò primæ inſtitutio, quando periculum illud ingruit, Paſchale tempus fuit: verùm ne iungerentur reſurrectionis gaudijs luctus orantium & ieiunantiũ afflictatio, triduum illud eſt electum, quod ſacrum præcedit feſtũ Aſcenſionis, vt S. Auitus eadem explicat homiliâ, quæ etiam citatur à Gregorio[d] Turonenſi, inde patente narrandæ hiſtoricæ veritatis auctoritatem. Nos verò meliùs reddere ex Sidonio iudicauimus, cuius tempore ea fieri contigerunt. Quod igitur ab Eccleſia Catholica antiquitùs traditum, ſed diſciplinæ ſolutione cultu remiſſiori neglectum, S. Mamercus reſtituit & auctiori excoluit obſeruantiâ, Gallicana eſt conſectata Eccleſia, atque alij longè lateq́ue Catholici populi ſunt amplexati. Aurelianenſe quidem Concilium, hoc eodem ſæculo celebratum, his verbis Rogationum ſancuit diſciplinam[e]:

ROGATIONVM VSVS VBIQVE DIFFVSVS.

c Ex ao to. 7 Bibl. ſanct. inter Alcimi Auiti ſcripta.

d Greg. Turon. l. 2 c. 34.

e Conc. Aurelian. c. 29.

XVIII. *Rogationes, id eſt, Litanias ante Aſcenſionem Domini placuit celebrari, ita vt præmiſſum triduanum ieiunium, in Dominicæ Aſcenſionis ſolemnitate ſoluatur. Per quod triduum ſerui & ancillæ ab opere relaxentur, quò magis plebs vniuerſa cõueniat: Quo triduo omnes abſtineant, & quadrageſimalibus cibis vtantur.* hæc Patres. At de his conſule à nobis dicta in Notationibus ad Romanum Martyrologium locupletiùs.

XIX. Ad poſtremum verò quod ſpectat ad elucidationem eorum, quæ à Sidonio ad S. Mamercum de inuẽtione ſanctorum martyrum ad finem epiſtolæ ſubobſcurè ponuntur; habes eadem verba Sidonij recitata, & palàm facta à Gregorio Turonenſi in libello, quẽ ſcripſit de miraculis S. Iuliani, vbi de reliquijs eorumdem SS. Martyrum Ferreoli & Iuliani eiuſmodi orationem inſtituit, quæ rei geſtæ huius temporis habuit hiſtoriam de martyrum inuentione. ait enim[f]: *Quodam tempore, dum ad occurſum beati Nicetij Antiſtitis vſq; Lugdunum proceſſiſſem, libuit animo non aliter, niſi orationis cauſâ Viennam adire, & præcipuè ſepulchrum viſitare Ferreoli martyris glorioſi: inſederat enim menti propter antiquam dilectionem eorum, me ſic eſſe eius alumnum, vt Iuliani. Denique oratione factâ, erigo oculorum aciem ad tribunas, conſpicioq; in eo verſiculos hoc modo conſcriptos:*

f Greg. Turon. de m. ac. S. Iuliani. c. 2.

CAPVT S. IVLIANI CVM ORPORE S. FERREOLI.

Heroas Chriſti geminos hæc continet aula,
Iulianum capite, corpore Ferreolum.

XX. *Cùm hæc legens, æditùum conſulerem, cur hæc ſcripta ſic fuerint: reſpondit: Baſilica ſancti martyris Ferreoli ſuper ipſum Rhodani littus ab antiquis fuerat collocata. Denique cùm impulſante violentiâ amnis, porticus, quæ ab ea parte erat collocata, corrueret: prouidus ſacerdos Mamercus nomine, qui tunc Viennenſem regebat Eccleſiam, ruinam futuram præueniens, aliam baſilicam eleganti opere, & in ipſa menſura ſagaci intentione conſtruxit, illuc ſancti martyris transferre cupiens corpus. Aduenit autem ad hoc opus Abbatum & Monachorum magnus numerus: vigilataq́; nocte, accepto ſarculo, fodere cœperunt. Cumq́; in profundo deſcenderent, tria ſepulchra reperiunt, ac confeſtim ſtupor mentes ſpectantium inuadit. Nec quiſquam erat certus, quinam eſſet B. martyris tumulus. Igitur cùm ſtarent omnes in hebetata mentis attoniti: inſpirante (vt credo) Diuinitate, vnus ex circumſtantibus*

NOVA BASILICA A MAMERCO EXSTRVCTA.

exclamat, dicens: Antiquitùs referri ſolitum erat, & celebri per populos ſermonem vulgatum, caput Iuliani confeſſoris in ſepulchro retineri martyris Ferreoli. ſic operturio amoto, vnuſquiſque conſideretur; & ſi poteſt, quæ ſunt membra Ferreoli martyris, protinus inueniri.

XXI. INVENTIO SS. MARTYRVM. *Hæc audiens ſacerdos, cunctos iubet in oratione proſterni. Quâ impleta, procedit ad tumulos; detectiſq; duobus, ſingulos in his quieſcentes inuenit viros. Cumq; aperuiſſet & tertium, inuenit in eo virum iacentem illæſo corpore, integro veſtimento, qui de ipſo capite, caput amplexus aliud brachio detinebat: erat enim ac ſi nuper ſepultus; neq; pallore faciei denigratus, neque capillorum diciſione turpatus, neque vllâ putredine reſolutus; ſed ita integer & illæſus, vt putares eum adhuc ſopore corporeo detineri. Tunc Antiſtes gaudio magno repletus, ait: Hoc eſſe cadauer Ferreoli, hoc eſſe caput Iuliani martyris, dubium non habetur. Tunc cum magno pſalterio plaudente populo, in loco, vbi nunc eſt, adoratur, Domino annuente. Hæc autem, vt ad ſepulchrum martyris ab ipſo æditu cognoui, fideliter retuli. Præbet autem huic operi teſtimonium Solius* (Sidonius ſcilicet) *noſter ipſi Mamerco ſcribens his verbis: Tibi ſoli conceſſa eſt in parte orbis Occidui martyris Ferreoli ſolida tranſlatio, adiecto noſtri capite Iuliani. Vnde pro compenſatione depoſcimus, vt nobis inde veniat pars patrocinij, quia vobis hinc redijt pars patroni.* hæc Gregorius: alludereque Sidonium [a] ſuperiùs docet, quòd Iulianus martyr Aruernenſis fuerit, ciuis verò Viennenſis; qui fugiens apud Aruernos, ab inſequentibus perſecutoribus deprehenſus, capite truncatus eſt: cùm ad oſtentandam martyris cædem carnifex caput Viennam, vnde venerat, feſtinè retulit; quod vendicatum atque redemptū à pijs, cum S. Ferreolo æquè martyre mandatum eſt ſepulturæ. Porrò quot quantiſque miraculis veluti diuinæ lucis fulgoribus illuſtratus fuerit in ſuis reliquijs idem S. martyr Iulianus, habes volumen quinquaginta capitibus accuratè deſcriptum ab ipſo Gregorio Turonenſi. At de martyribus hactenùs.

a Greg. de mirac. S. Iuliani c. [illegible]

XXII. STATVS ECCLESIÆ GALLICANÆ. Certè quidem Aruernenſem populum vnà cum ſacerdote de gregis ſui cura ſolicito ſupplicantem à Deo exauditum fuiſſe, exitus declarauit; cùm nunquam (vt dictum eſt) valuerit ciuitas ab hoſtibus capi, licèt tandem inter iniquas initas pacis conditiones poſita fuerit eiuſdem ciuitatis deditio. Sed quid de ſtatu totius reliquæ Eccleſiæ Gallicanæ? Licèt remanſerint ſilentio ſcriptorum, vel potiùs monumentorum amiſſione ſatis obſcuræ: liquet tamen ipſas triplicis generis barbarorum aſſiduè preſſas eſſe dirâ tyrannide. Verùm quod neque Burgundiones, neque Franchi vllum faceſſerent pietati negotium, tolerabiliores videri poterant. Sed Euarici Gothorum Regis Catholicam religionem inſequentis iugum importabile videbatur. Perfidus enim barbarus (vt ex Sidonio audies) haud minùs quàm regnum curabat propagare perfidiam, Arianamq; hæreſim, quam ſemper Galliæ inſtar veneni penitùs reſpuiſſent, Gallis propinare ſategit. Quænam autem per eum dira clades Gallicanis Eccleſijs, quæ ſub eius ditione poſitæ erant, illata fuerit, in medium adducamus. Suppetit nobis in tanta rerum obſcuritate veluti accenſas faces ſuis literis Sidonius Apollinaris eâ potiſſimū epiſtolâ, quam ad Baſilium ſcripſit, dum ille pro conciliāda cum Euarico concordia legatione publicâ fungeretur; petens ab eo, vt memor eſſet in fœdere ſanciendo Catholicæ pietatis, vt in poſterum benè conſultum eſſet afflictatis Eccleſijs & fidei barbarico furore depreſſæ. Epiſtola autem ſic habet [b]:

b Sidon. li. 7 epiſt. 6

XXIII. SIDONII EPISTOLA AD BASILIVM. *Sunt nobis munere Dei, nouo noſtrorum temporum exemplo, amicitiarum vetera iura; diuq; eſt, quod inuicem diligimus ex æquo: Porrò autem quod ad communem conſcientiam pertinet, tu patronus: quamquàm hoc ipſum præſumptuosè arroganterq; loquar. Namque iniquitas mea tanta eſt, vt mederi de lapſurum eius aſſiduitate vix etiam tua ſupplicationis efficacia queat. Igitur quia mihi es quàm patrocinio, tam dilectione bis dominus, pariter & quod memini probè, quo polleas igne ſenſuum, fonte verborum, qui viderim Modaharium ciuem Gothum Arianæ hæreſeos iacula vibrantem, quo tu ſpiritualium teſtimoniorum mucrone confoderis: ſeruatâ cæterorum tam reuerentiâ, quàm pace Pontificum: non iniuriâ tibi deſleo* *, *qualiter Eccleſiaſticas caulas iſtius ætatis lupus, qui peccatis pereuntium ſaginatur animarum clandeſtino morſu necdum intellectis deptis arrodat.*

* deſero

XXIV. *Namq; hoſtis antiquus quò faciliùs inſultet balatibus ouium deſtitutarum, priùs dormitantium incipit ceruicibus imminere paſtorum. Neq; ego ita mei meminens non ſum, vt nequaquam me hunc eſſe reminiſcar, quem longu adhuc abluenda fletibus conſcientia premat: cuius ſtercora tamen (ſub ope Chriſti) quandoq; myſticis orationum tuarum raſtris eruderabuntur. Sed quoniam ſupereminet priuati reatus verecundiam publica ſalus; non vereor, etſi carpat zelum in me ſidei ſiniſter interpres, ſub vanitatis inuidia cauſam prodere veritatis. Euarix Rex Gothorum quod limitem regni ſui, rupto diſſolutoq; fœdere antiquo vel tutatur armorum iure, vel promouet: nec nobis peccatoribus hic accuſare: nec vobis ſanctis hic diſcutere permiſſum eſt. Quin potiùs ſi requiras; ordinis res eſt, & vt diues hic purpura byſſoq; veletur, & Lazarus hic vlceribus & paupertate feriatur: Ordinis res eſt, vt (dum in hac allegoria verſamur) Ægyptius Pharao incedat cum diademate, Iſraelita cum cophino: Ordinis res eſt, vt dum in hac figurata Babylonis fornace decoquimur, nos cum Hieremia ſpiritualem Hieruſalem ſuſpirioſis plangamus vlulatibus; & Aſſur faſtu regio tonans, Sanctorum ſancta proculcet. Quibus præſentium ego futurarumq; beatitudinum viciſſitudinibus inſpectis, communia patientiùs incommoda fero: Primùm, quod mihi quæ merear introſpicienti, quæcumq; aduerſa prouenerint, leniora reputabuntur: dein, quod certum ſcio, maximum eſſe remedium interioris hominis, ſi in hac area mundi varijs paſſionum flagellis trituretur exterior.* DVPLICIA NOCVMENTA, SED ORDINATA.

XXV. DE EVARICO REGE PERSECVTORE. *Sed, quod fatendum eſt, præfatum Regem Gothorum, quamquàm ſit ob virium merita terribilis, non tam Romanis mœnibus, quàm legibus Chriſtianis inſidiaturum pauëſco: Tantum (vt ferunt) ori, tantum pectori ſuo Catholici inuitio nominis acer* *, *vt ambigas, ampliùs ne ſuæ gentis, an ſuæ ſectæ teneat principatum. Ad hoc, armis potens, acer animis, alacer annis, hunc ſolùm patitur errorem, quod putat ſibi tractatuum, conſiliorumq; ſucceſſum tribui pro religione legitima, quem potiùs aſſequitur pro felicitate terrena.*

* acclis

XXVI. *Propter quod diſcite citò Catholici ſtatus valetudinem occultam, vt apertam feſtinetis adhibere medicinam: Burdegala, Petrogorij, Ruteni, Lemouices, Gabalitani, Heluſani, Vaſates, Conuenæ, Auſcenſes, multoq; iam maior numerus ciuitatum ſummis ſacerdotibus ipſorum morte truncatis, nec vllis deinceps Epiſcopis in defunctorum officia ſuffectis, per quos vtique minorum ordinum miniſteria ſubrogabantur) latum ſpiritualis ruinæ limitem traxit, quem ferè conſtat ſic per ſingulos dies morientium Patrum proficere deſcitu* *, *vt non ſolum quoſlibet hæreticos præſentium, verùm etiam hæreſiarchas priorum temporum potuerit inflectere: ita populos exceſſu Pontificum orbatos, triſtis interiſæ fidei deſperatio premit, nulla in deſolatis cura diœceſibus parochijſq;.*

* [illegible]

XXVII. MISERANDA ECCLESIARVM DESOLATIO. *Videas in Eccleſijs aut putres culminum lapſus, aut valuarum cardinibus auulſis, baſilicarum aditus hiſpidorum veprium fruticibus obſtructos. Ipſa (proh dolor!) videas armenta non modò ſemipatentibus iacere veſtibulis, ſed etiam mendoſa viridantium altarium latera depaſci. Sed iam nec per ruſticas ſolùm ſolitudo parochias, ipſa inſuper vrbanarum Eccleſiarum conuenticula rareſcunt. Quid enim Fidelibus ſolatij ſupereſt, quando clericalis non modò diſciplina, verùm etiam memoria perit? Equidem cùm clericus quiſque defungitur, ſi benedictione ſuccedua non accipiat dignitatis hæredem, in illa Eccleſia ſacerdotium moritur, non ſacerdos. Atq; ita quid ſperes reſtare pronuncies, vbi facit terminus hominis finem religionis? Altiùs inſpicite ſpiritualium membrorum damna: profectò intelligetis, quanti ſubripiuntur Epiſcopi, tantorum nobis populorum fidem periclitaturam.*

XXVIII. EXILIA EPISCOPORVM. *Taceo veſtros Crocum, Simpliciumq; collegas, quos cathedris ſibi traditis eliminatos, ſimilis exilij cruciat pœna diſſimilis. Namq; vnus ipſorum ſe dolet non videre, quò redeat: alter ſe dolet non videre, quò non redit. Tu ſacratiſſimorum Pontificum Leontij, Fauſti, Græci, vrbe, ordine, charitate medius inueniris: per vos mala fœderum currunt: per vos regni vtriuſq; pacta conditioneſq; portantur. Agite quatenus hæc ſit amicitia, concordia principalis: vt Epiſcopali ordinatione permiſſa populos Galliarum, quos limes Gothicæ ſortis incluſerit, teneamus ex fide, ſi non tenemus ex fœdere. Memor noſtri eſſe dignare, domine Papa.*

XXIX. Meminit huius epiſtolæ Sidonij ad Baſilium etiam Gregorius Turonenſis, cùm cladem huius temporis Eccleſiarum in Gallijs narrat his verbis [c]: *Huius tempore, nempè S. Patientis Lugdunenſis Epiſcopi, Euarix Rex Gothorum*

c Greg. Turon. l. 2. c. 25.

thorum

CLADES GALLIC. ECCLES. SVB EVARICO.

thorum excedens Hiſpanum limitem, grauem in Gallijs ſuper Chriſtianos intulit perſecutionem. *Truncabat paſſim peruerſitati ſuæ non conſentientes, clericos carceribus ſubijciebat: ſacerdotes verò alios dabat exilio, alios trucidabat: nam & ipſos ſacrorum templorum aditus ſpinis iuſſerat obſerari, ſcilicet vt raritas ingrediendi obliuionem faceret fidei. Maximè tunc Nouempopulanæ, geminæq. Germaniæ vrbes hâc tempeſtate depaſtæ ſunt. Extat hodie quoque & pro hac cauſa ad Baſilium Epiſcopum nobilis Sidonij ipſius epiſtola, quæ hæc ita loquitur. Sed perſecutor non poſt multum vltione diuinâ percuſſus interijt.* hæc Gregorius. Num verò ſancita ſit per Baſilium legatum pax inter Romanos & Gothos, nullus eſt, qui affirmet. Quod autem pertinet ad Simplicium Epiſcopū vnà cum Croco Antiſtite exulem: mentio eſt apud eumdem Sidonium in concione habita in electione Simplicij, ipſum iam ante in carcerem coniectum, fuiſſe diuinitus liberatum. Sunt hæc eius verba: *Poſtremò* (inquit) *iſte eſt ille, cariſſimi, cui in tenebris ergaſtularibus conſtituto multipliciter obſerata barbarici carceris diuinitus clauſtra patuerunt.* hæc Sidonius, rem ſuî magnitudine notam, ſcientibus, paucis attingens potiùs, quàm narrans. Qui igitur ante Epiſcopatum adeò egregium ſummæ ſanctitudinis ſpecimen edidit, iam ad Epiſcopatum euectus, maiori quoque attollitur virtutum faſtigio, quibus dignus factus ſit iteratâ confeſſione duplicem promerere coronam, alteram carceris tenebris illuſtratam, exilij alteram pœnâ conſpicuam.

XXX.

EVARICVS REX REVERITVS S. PATIENTEM EPISC. LVGDVN.

At verò tot tantiſque ærumnis Eccleſiæ Gallicanæ ad malorum culmen acceſſit ingens penuria, cuius Gelaſius Papa meminit in Andronicum ſcribens: ſed Sidonius de ea plùribus agit, cùm S. Patientis Lugdunenſis Epiſcopi effuſam erga pauperes largitatem commendat. Magnâ planè Dei prouidentiâ factum eſt, vt inter tot tantaque flagella eodem tempore claruerint in Gallia viri mirificæ ſanctitatis, & inter alios nobilis Eccleſia Lugdunenſis tunc conſecuta fuerit magnum paſtorem illum ſanctum Patientem Antiſtitem exemplar perfectiſſimi ſacerdotis. Cui dedit Deus, vt apud Burgundionum Regem, qui tūc Lugdunenſibus dominabatur, non autem Gothorum Rex, ſummam gratiam inueniret, vt tam Rex ipſe, quam Regina virum ſanctiſſimum plurimum colerent & obſeruarent. Quantum igitur hâc libertate ſanctiſſimus Præſul benè vius profuerit afflictatis Catholicis atque deuaſtatis Gothico furore Galliarum Eccleſijs, ex epiſtola diſces Sidonij Apollinaris, quam etiam citat Gregorius Turonenſis[a], vt eam legendi inijciat deſiderium: ſic enim ſe habet[b]:

a Greg. Turon. l. 2. c. 24.
b Sidon. l. 6. epiſt. 12.

XXXI.

DE MVNIFICA LARGITATE S. PATIENTIS.

Aliquis aliquem, laude ſcilicet: *Ego illum præcipuè puto ſuo viuere bono qui viuit alieno; quique Fidelium calamitates, indigentiumq. miſeratus facit in terris opera cælorum. Quorſum iſta hæc, inquis. Te ſententia quàm maximè, Papa beatiſſime, petit; cui non ſufficit illis tantùm neceſſitatibus opem ferre, quas noueris; quique vſque in extimos terminos Galliarum charitatis indage porrecta, prius ſoles indigentium reſpicere cauſas, quàm inſpicere perſonas. Nullus obeſt tenuitati debilitatiq., ſi te expetere non poſſit: Nam præuenis manibus illum, qui non valuerit ad te pedibus peruenire. Tranſit in alienas prouincias vigilantia tua, & in hoc cura tua latitudo diffunditur, vt longe poſitorum conſoletur anguſtias: & hinc fuit, vt quia crebrò te non minùs abſentium verecundia, quàm præſentium querimonia mouet, ſæpè terſeris eorum lacrymas, quorum oculos non vidiſti. Omitto illa, quæ quotidie propter defectionem ciuium pauperatorum irrequietus toleras excubijs, precibus, expenſis. Omitto te tali ſemper temperamento, ſic ſemper humanum ſic abſtemium iudicari, vt conſtet indeſinenter Regem præſentem prandia tua, Reginam laudare ieiunia. Omitto te tanto cultu Eccleſiam tibi creditam connenuſtare, vt dubitet inſpector, melius te noua opera conſurgant, an vetuſta reparentur. Omitto per te plurimis locis baſilicarum fundamenta conſurgere, ornamenta duplicari.*

XXXII.

HÆRETICI CONVERSI AD FIDEM A S. PATIENTE.

Cumq. multa in ſtatu fidei tuis diſpoſitionibus augeantur, ſolùm hæreticorum numerum minuis, teque quodam venatu Apoſtolico feras Photinianorum mentes ſpiritualium prædicationum caſſibus implicare, atq. à tuo barbaros iam ſequaces, quoties conuincuntur verbo, non exire veſtigio, donec eos a profundo gurgite errorum feliciſſimus animarum piſcator extraxeris. At horum aliqua tamen cum reliquis forſan communicanda collegis: illud tamen debere tibi quodam (vt iuriſconſulti dicunt) *præcipuo titulo, nec tu inficiari poteris ire pudor inficias, quòd poſt Gothicam depopulationem, poſt ſegetes incendio abſumptas, peculiari ſumptu inopia communi per deſolatas Gallias gratuita frumenta miſiſti; cùm tabeſcentibus fame populis nimium contuliſſes, ſi commercio fuiſſet ſpecies iſta, non munere. Vidimus anguſtas tuis frugibus vias: vidimus per Araris & Rhodani ripas, non vnum, quod vnus impleueras, horreum. Fabularum cedant figmenta Gentilium. Ille quaſi in cœlum relatus pro reperta ſpicarum nouitate Triptolemus, quem Græcia ſua cæmentarijs, pictoribus, ſigniſicibusq. illuſtris, ſacrauit templis, formauit ſtatuis, effigiauit imaginibus: Illum dubia fama conciliat per rudes adhuc & Dodonigenas populos duabus vagum nauibus, quibus Poëtæ deinceps formam draconum deputauerint ignotam contuliſſe ſementem: Tu* (*vt de mediterranea taceam largitate*) *victum ciuitatibus Tyrrheni maris erogaturus, granarijs potiùs duo tua flumina, quàm duo nauigia compleſti. Sed ſi fortè Achaicis Eleuſinæ ſuperſtitionis exemplis, tamquàm minus idoneis, religioſus laudatus offenditur: ſepoſitâ myſtici intellectûs reuerentia, venerabilis patriarcha Ioſeph[c] hiſtorialem comparemus, qui contra ſterilitatem ſeptem vbertim annos inſecuturam, facilè prouidit remedium, quod prouidit. Secundum tamen moralem ſententiam nihil iudicio meo minor eſt, qui in ſuperueniente ſimili neceſſitate non diuinat, & ſubuenit.*

c Gen. 41.

XXXIII.

CIVITATES SVBLEVATÆ A S. PATIENTE.

Quapropter etſi ad integrum conijcere non poſſum, quantas tibi gratias Arelatenſes, Regenſes, Aueniocus, Arauſionenſis quoque, & Albenſis, Valentineq. necnon & Tricaſtinæ vrbis poſſeſſor excolat; quia difficile eſt eorum ex aſſe vota metiri, quibus noſtra alimoniam ſine aſſe collatam: Aruernitamen oppidi ego nomine vberes perquàm gratias ago; cui vt ſuccurrere meditarêre, non te communio prouinciæ, non proximitas ciuitatis, non opportunitas fluuij, non oblatio pretij adduxit. Itaque ingentes per me referunt gratias, quibus obtigit pro panis tui abundantiam ad ſui ſufficientiam peruenire. Igitur ſi mandati officij munia ſatis video expleſſe, ex legato nuntius ero. Illud ſcias volo, per omnem ſectum Aquitaniam gloria tua: amaris, laudaris, deſideraris, excoleris omnium pectoribus, omnium votis. Inter hæc temporum mala, bonus ſacerdos, bonus pater: bonus os, quibus operæpretium fuit, ſuſtinere famem ſuam periculo, ſi aliter non poteſt eſſe tua largitas experimento. Memor noſtri eſſe dignare, domine Papa.

XXXIV.

ECDICIVS SENATOR PAVPERVM NVTRITOR.

Commendatur in eadem Galliarum inopia liberalitas Ecdicij viri clariſſimi (de quo plura ſuperius) cognati eiuſdem Sidonij Apollinaris; de eo enim iſta Gregorius habet[d]: *Sed tempore Sidonij Epiſcopi magna Burgundiam fames oppreſſit. Cumq. populi per diuerſas regiones diſpergerentur, nec eſſet vllus, qui alimoniam pauperibus largiretur: Ecdicius quidam ex Senatoribus huius Sidonij propinquus magnam tunc rem in Deo confiſus feciſſe perhibetur: Nam inualeſcente fame, miſit pueros ſuos cum equis & plauſtris per vicinas ſibi ciuitates, vt eos, qui hâc inopiâ vexabantur, ſibi adducerent. At illi euntes, cunctos pauperes, quot quot inuenire potuerunt, adduxerunt ad domos eius: ibiq. eos per omne tempus ſterilitatis paſcens, ab interitu famis exemit. Fueruntq., vt multi aiunt, plus quàm quatuor millia promiſcui ſexûs. Adueniente autem vbertate, ordinata euectione, vnumquemque in locum ſuum reſtituit. Poſt quorum diſceſſum vox è cælo ad eum lapſa peruenit: Ecdici Ecdici, quia feciſti rem hanc, tibi & ſemini tuo panis non deerit in ſempiternum, eò quòd obedieris verbis meis, & famem meam refectione pauperum ſatiaueris. Quem Ecdicium miræ velocitatis fuiſſe multi commemorant: Nam quâdam vice multitudinem Gothorum cum decem viris fugaſſe perſcribitur.* hæc Gregorius. Sed quodnam fuerit huiuſmodi ab Ecdicio adeò præclarum bellicæ virtutis editum ſpecimen, ſuo loco ſuperiùs dictum eſt.

d Greg. Turon. l. 2. c. 24.

XXXV.

DECIMARVM SOLVTIONE CONSVLITVR FRVGVM COPIÆ.

Quæ Gallias vexauit dira fames, æquè afflixit Rætios, Noricos, & alios Boreales populos his finitimos: ſed quomodo per ſanctum Seuerinum fuerit propulſata hortando populum ad decimarum ſolutionē, Eugipius[e] ita narrat, vbi antè retuliſſet de his, qui cùm decimas offerre neglexiſſent, ſecundùm prædictionem eiuſdem viri Dei ab hoſtibus grauiter vexati fuerunt: *Ciues quoque* (inquit) *ex oppido Lauriaco, crebrâ quondam ſancti Seuerini exhortatione commoniti licèt, frugum decimas pauperibus offerre diſſuluerant. Quibus fame conſtrictis, iam maturitate meſſium flaueſcente, vicina ſubſidia monſtrabantur. At vbi rubiginis improuiſa*

e Eugip. in vit. S. Seuer. c. 17. 18.

corru-

corruptio frugibus nocitura comparauit, mox ad ipſum conuenêre, proſtrati, pœnas ſuæ contumaciæ confitentes. Miles verò Chriſti Seuerinus feſſos verbis ſpiritualibus allenabat, dicens: Si decimas obtuliſſetis pauperibus, non ſolùm æterna mercede frueremini, verùm etiam commodis poſſetis abundare præſentibus: ſed quia culpam propria confeſſione caſtigatis, de Domini pietate polliceor, quòd rubigo præſentis temporis tam valida, penitùs non nocebit; tantum fides veſtra vlteriùs non vacillet. Verùm ciues ad perſoluendas decimas hæc promiſſio reddidit promptiores. Tunc, vt ſolebat, hortatus eſt indici ieiunium. Quo expleto, placidus imber deſperatæ meſſis amputauit incommoda. hactenùs de his Eugipius, qui harum rerum præſens fuit inſpector, inhærens viro ſancto diſcipulus. At de penuria huius temporis ſatis.

XXXVI Quod verò ad Orientalis Eccleſiæ ſtatum pertinet, peſſimè ille quidem ſe habuit: ſiquidem nefarius & ſacrilegus parricida inuaſor ſedis Alexandrinæ Timotheus (de quo plura ſuperiùs dicta ſunt) cùm per ſuos Eutychianos exilij liberationem obtinuiſſet, quo damnatus fuerat à Leone Imperatore; vehementiori furori ſuccenſus, quem in exilij ſolitudine aluerat, & maioribus auxerat incrementis, reuertitur Alexandrinam fretus fiduciâ hæreticorum Dioſcori memoriam adhuc honoribus proſequentium; atque Timotheum iam ſubrogatum Catholicum Antiſtitem è ſede remouet; à quo inuito licèt extorſit nominationem Dioſcori, aliter occidendo vt Proterius, niſi ipſi tyrannicè mortem intentanti obtemperâſſet. Sic igitur exploſo Orthodoxo Timotheo, Timotheus item nomine ſedem illius inuadit apoſtata, ſedetque in ſacratiſſimo Marci throno portentoſum idolum, longè ſuperans quotquot monſtra olim coluiſſet Ægyptus. Quæ verò in Orthodoxos omnes nomen Dioſcori execrantes potitus iam ſummâ rerum crudelis debacchator admiſerit, facilius eſt cuique cogitare, quàm ſcribere. Illud ſatis ad nefarij hominis indicandam infrenem cum poteſtate iunctam audaciam, arctam ſibi viſam Alexandriam eſſe aream, & vniuerſum Ægyptum exiguum eſſe campum ad impietatis exercendam palæſtram & oſtentandam in ſcena perfidiam. Quamobrem conſilium iniji Conſtantinopolim veniendi, vbi ſciret ſe Comitum Eutychianorum pollere collegio, & Imperatoris fauore fulciri.

TIMOTHEVS EXILIO LIBERATVS AVDACIORA PRÆSVMPSIT.

XXXVII. Adnauigat igitur hoc item anno Conſtantinopolim, regiamque homo ventoſus ciuitatem ingreditur pompâ triumphi. Etenim velut fidei Catholicæ defenſori, hæreſum expugnatori, & gloriam captandi ex his, quę exul paſſus erat (vt iactabat) pro fide confeſſor, & quæ aduerſus alios egiſſet ceu vindex religioſis offenſæ, occurrunt ei atque concurrunt Eutychiani omnes ouantes, & fauſtis vocibus acclamantes illud Dauidicum ſacrum carmen, quo pueri Hebræorum [a] ingredientem Hieroſolymam proſecuti ſunt Dominum, dicentes. *Benedictus, qui venit in nomine Domini.* Talibus namque exceptus eſt canticis Cōſtantinopoli nefandus hæreticus & conſperſus ſanguine necati Pontificis parricida, qualibus nec Magnus Athanaſius poſt tot de ſeruata Catholica fide, deuictis hæreticis Imperatoribus, erectâ trophæâ, fuerit honoratus.

TIMOTHEVS VENIT CONSTANTINOPOLIM.

[a] *Mat.* 21

XXXVIII. Hæc quidem haud mediocrem inuſſerunt notam Zenoni Imperatori, ante cuius oculos iſta fiebant: adeò vt (etſi dici Catholicus, tantoq; ornari titulo cupiebat) vehementi valdè ſuſpicione laboraret occultæ cū Eutychianis hæreticis ſocietatis, quâ ſemper anteà haud mediocriter aſperſus fuerat ob ſuſceptum improbi Petri Fullonis patrocinium. Quòd verò palàm Zeno non proderet quam alebat impietatem, ius imperandi coë cuit: nimirū quòd ſciret maximam ciuium partem, necnon prouinciales fermè omnes fidei ſtudere Catholicæ. quamobrem licèt Timotheus eiuſmodi fuiſſet plauſu Eutychianorum exceptus, tumultuante populo Orthodoxo, & reſiſtentibus clericis atque monachis, haud valuit cuncta, quæ mēte conceperat, adimplere. Profuit tamen iſta turbatio, quòd complures Eutychiani, qui hactenùs ſub Catholico nomine inter Catholicos latuiſſent, adiungentes ſe mox Timotheo, quales eſſent, detecti, perſpicuè apparuerint; prout teſtatur Simplicius Papa in literis ad presbyteros Conſtantinopolitanos, de quibus ſuo loco dicemus. Sed quid præterea petulans & doloſus hæreticus? vafro quidem conſilio aggreditur Zenonem Imperatorem, non quaſi ipſe iniuriam intuliſſet, ſed priùs paſſus eſſet; atque vt videretur bonam cauſam fouere, inſtantibus precibus agere cœpit, vt iuberet œcumenicam Synodum cogi. id quidem literæ itidem Simplicij Papæ ad Acacium poſteà datæ declarant, necnon ab eodem ad Zenonem ſunt ſcriptæ.

XXXIX. Enituit tunc præſertim clericorum atque monachorum ſumma animi in reſiſtendo Timotheo conſtantia. Etenim cùm quæreret ipſe cum ſuis aliquā occupare baſilicam, omnes eodem fermè momento fuerunt ab ijs occluſæ atque defenſæ. Verùm ille ſerpentis inſtar excluſus vndique, foraminum latibula ad ſynaxes agendas captare ſtuduit: in priuatorum namque domibus ſectarios ſuos colligere frequentabat. Quod indigno ferentes animo presbyteri atq; Archimandritæ Conſtantinopoli degentes, vt tot tantiſque malis conſulerent, ad vnicum & conſuetum remedium ſe conuertunt: At quodnam iſtud? illud quidem, quod etſi non præſentaneum, efficaciſſimum tamen eſſe ſcirent; nimirum vt legationem mitterent ad Romanæ ſedis Antiſtitem, quem ſcirent paſtorali regimine cunctis eſſe præfectum Eccleſijs. præſtiterant olim iſtud ipſum, cùm ibidem Conſtantinopoli hæreſis Neſtoriana eſſet oborta, atque rurſus iterum cū ei poſteà ingrueret hæreſis Eutychiana, multoſque ſeduceret. Sic igitur delecto viro frugi Epiphanio, eidem ad Romanum Pontificem legationem decernunt; cui literis ſignificant, quanta Timotheus homo nefarius recens ſcelera Alexandriæ admiſiſſet, & quæ ſummâ audaciâ Conſtantinopoli pertentâſſet.

ARCHIMANDRITÆ LEGATIONEM MITTVNT AD ROM. PONTIF.

LEGATIO EPIPHANII AD ROMAN. PONTIF.

XL. Epiphanius igitur acceptis epiſtolis à presbyteris & Archimandritis, pluribus detentus in via impedimentis, nonniſi ad finem anni huius Romam peruenit. At illud quidem magnam Simplicio Papæ admirationem attulit, quòd Acacius, cuius muneris erat aduerſus inuadentem gregem lupum conſurgere, & clamoribus ſaltem propellere, redditus planè canis mutus non valens latrare, nihil penitùs ad ipſum Simplicium ſcripſerit; Tacuiſſe autem in gratiam Zenonis, idem Pontifex ſenſit; quod & ſcripſit in literis redditis ad presbyteros & Archimandritas. Quid autem his acceptis Simplicius Papa præſtiterit, literæ ab eo ſcriptæ tum ad eoſdem, à quibus acceperat, & aliæ ad Zanonem Imperatorem, necnon & ad Acacium Conſtantinopolitanum Epiſcopum datæ declarant, quæ quòd miſſæ eſſe reperiantur anni ſequentis exordio, ſuo loco de illis agemus: ex quibus cuncta hæc quæ ſunt de Timotheo dicta, breuiori compendio deſcribuntur.

XLI. At non impunè iſta reliquit Deus vindex Catholicæ pietatis, qui æquâ lance penſatâ vindictâ cōtra Zenonem eius æmulum concitauit, & aduerſus vulpem Baſiliſcum immiſit: paſſus eſt proditionem Zeno, qui ſiuit liberè agere hæreticum proditorem: Qui igitur ab exilio iniuſtè damnatum Timotheum ſoluit, & Alexandriæ ſedem alterius iterum inuadere iniquè permiſit: pati cogitur intempeſtiuè tyrannum, à quo priuatur Imperio: Qui demùm non cohibuit hæreticum parricidam Conſtantinopolim ingredientem cum triumpho, paſſus eſt hoſtem, ipſo fugâ lapſo, Regiam occupantem. At hæc quidem diuinitùs immiſſa vindicta haud diutiùs dilata eſt, ſed peccatis exigentibus accelerata: quomodo autē id acciderit, ſequenti anno dicturi ſumus. Quod verò reliquum eſt huius anni Zenonis rerum geſtarum: illud laudabiliter conſtitutione [b] editâ ſanxit, vt quique Præfecti atque Iudices, poſt functionem muneris abſolutam, quadraginta dierum ſpatio ibidem, vbi magiſtratum geſſerant, commorari deberent, redditun de ſe omnibus exigentibus rationem.

ZENO IMP. [illegible] DAT POENAS.

[b] *l. 1. C. vt omnes iudices*

XLII. Quod rurſum ad Simplicium Papam pertinet: hoc ipſo, nempè poſt Conſulatum Leonis anno, Gaudentio

a Simpl. epiſt. 2.
GAVDENTIO INTERDICTA ORDINATIO.

Epiſcopo Aufinienſis Eccleſiæ, ob illicitas ordinationes ab eo habitas, ius ordinandi penitùs abrogauit [a], proximo illud Epiſcopo delegans, & malè diuidentem reditus Eccleſiaſticos, adminiſtratione prorſus interdixit; cùm & more Eccleſiæ conſueto oblationes ita partiendas eſſe præcepit, nempè vt ei ex his vna duntaxat portio deberetur, vna itidem clero, duæ verò in Eccleſiæ fabricam & in peregrinos ac pauperes erogarentur. Planè accidit, vt nulla fermè alia Eccleſiaſtica ſanctio adeò frequens vt iſta, edita, iterata, & inculcata reperiatur, & quæ minus auaritiâ hominum reſiſtente, ſeruata, cuſtoditaquè eſſe noſcatur: præter iſta enim, quæ de eiuſmodi inſtitutione ſunt dicta, Gelaſius, qui poſt Felicem Simplicij ſucceſſorem ſedit, eadem rurſus ingerit atque repetit, & alij Romani Pontifices iterârunt, vt pluribus ſuo loco dicemus.

LXIII. GERASIMI ANACHO. OBITVS.
b Cyrill. in vita S. Euthymij die 20. Ianuar. apud Sur.

LXIII. Hoc eodem anno ſub ſecundo Conſulatu Zenonis Auguſti migrâſſe ex hac vita magni nominis Anachoretam Geraſimum, Cyrillus affirmat, eiuſque recenſet præclarè res geſtas, quarum aliquæ ab imprudente auctore ſunt adſcriptæ ſancto Hieronymo. tu ipſas conſule apud diligentem & veritatis cultorem illorum temporum florentem hiſtoricum [b]. Iam verò ad ſequentis anni res geſtas, transeamus.

IESV CHRISTI
Annus 476.

SIMPLICII PAP. Annus 9. | ZENONIS IMP. 3. ODOACR. REG. 1.

c Caſſiod. in Chron.
d Marcell. in Chron.
ODOACER REGNAT IN ITALIA.
e Eugip. in vita S. Seuer.
S. SEVER. PRÆDICTIO DE TEMPORE REGIS ODOACRIS.

I. ANNO, qui ſequitur, Chriſti quadringenteſimo ſeptuageſimoſexto, Baſiliſcus & Armatus creati ſunt Conſules, amboque in Oriente; quod Occidentale Imperium crebris concuſſionibus agitatum, iam ad proximum caſum vacillans, nullum penitùs dederit Faſtis Conſulem: Cùm (vt inquit Caſſiodorus [c]) ſub Odoacre Oreſtes & frater eius Paulus extincti ſunt. Rebellauerunt iſti à Nepote Auguſto, & Auguſtulo Imperij habenas crediderant: ipſe verò Auguſtulus in Lucullano Campaniæ prope Neapolim ſito caſtello ab eodem Rege barbaro eſt relegatus, vt Marcellinus [d] teſtatur: ſicque Occidentale Imperium penitùs collapſum eſt, & deuolutum ad barbaros. Habet Eugipius in epiſtola ad Paſchaſium, hoc tempore Primenium quemdam nobilem Italiæ presbyterum, quòd plurimùm diligeretur ab Oreſte; adeò vt veluti eius pater haberetur; illo occiſo, ad Noricos confugiſſe, potitumque ibi fuiſſe conſortio viri ſanctiſſimi Seuerini. Summam verò rerum conſecutus Odoacer Rex Erulorum, cùm extinctis aduerſarijs Italiæ liberè dominaretur, modeſtè tamen tantâ vſus eſt felicitate: etenim (vt Caſſiodorus teſtatur in Chronico) à purpura, regalibus indumentis, atque à nomine Imperatoris abſtinuit. Regnauit autem annis tredecim abſolutos, & quartumdecimum inchoauit; vt ſanctus Seuerinus olim prædixerat, de quo iſta narrat Eugipius [e]: *Dum memoratum Regem multi nobiles coram ſancto viro humanâ (vt fieri ſolet) adulatione laudarent; interrogat quem Regem tantis præconijs pratuliſſent. Reſpondentibus illis, Odoacrem; inquit vir Dei: Odoacer integer erit inter tredecim & quatuordecim annos videlicet regnum integrum ſignificans.*

II. *Cæterùm iſte* (idem inquit Eugipius) *potitus iam Italiâ, ſancto Seuerino familiares litteras direxit, rogans, vt quicquid ab eo vellet, peteret; memor illius præſagij, quo eum quondam prædixerat regnaturum. Quibus ſanctus alloquijs inuitatus, Ambroſium quemdam exilio damnatum iuſſit abſolui.* hæc ipſe. Porrò quod ad Ambroſium ſpectat, hunc illum eſſe putamus, qui poſt hæc (vt dicemus anno ſequenti) ſe in Britanniam contulit, & magnis ſumptis ſpiritibus rem egregiam aggreſſus, inſulam illam oppreſſam à barbaris liberauit. ſed de his ſuo loco. Quod rurſus pertinet ad Odoacrem illud planè memoriâ dignum eſt, nullum factum ab eo negotium rebus ſacris, quantumlibet Arianus eſſet: conâti verò poſteà Arianiſmum in Vrbem inferre, reſtitiſſe eidem magno animo Gelaſium Papam, ſuo loco dicemus. Sed & multa petentibus Epiſcopis Orthodoxis eumdem Principem indulſiſſe, teſtatur Ennodius diaconus Ticinenſis; qui dum res geſtas ſancti Epiphanij eiuſdem ciuitatis Epiſcopi narrat, de eodem ait, petijſſe ab Odoacre pro ſuis ciuibus quinquennium indulgentiæ tributorum, quæ Oreſtes tyrannicâ impoſuerat poteſtate; obtinuiſſeque ipſum quæ ab eodem Odoacre petierat.

f Sidon. li. 8. epiſt. 9.

III. Vides à Deo immiſſum barbarum, qui pauperes ſub intolerabili tributorum faſce depreſſos ſolueret. Hæc ſunt planè, quæ nouus ille huius ſæculi Hieremias, Saluianus videlicet Maſſilienſis Epiſcopus, deplorauit; nimirùm ob durum intolerabileq; Romanorum dominium à Deo vltore euocatos ab extremis Orbis glacialis partibus Erulos maioribus haud adeò cognitos; de quorum habitatione & vultûs colore hæc habet Sidonius in epiſtola ad Lampridium [f]:

Hic glauciis Erulus genis vagatur
Imos Oceani colens receſſus
Algoſo prope concolor profundo.

Ex quibus planè intelligere valeas, ab irato numine ignotos è longè euocatos barbaros ad cladem Imperij Occidentalis ſub Rege etiam Ariano; qui tamen, ſi non fide Catholicâ, præſtaret certè clementiâ, alijſq; virtutibus Romanos emergentes nouos tyrannos antecelleret.

DEI VINDICTA IN ROMANOS VNDE PROGRESSA.
g Extat tom. 1. epiſt. Rom. Pontif.
h Gelaſ. in Androm.

IV. Sed & vnde etiam ad tantam vindictam progreſſa ſit ira Dei, audi Gelaſium Papam in Andromachum iſta ſcribentem [g] aduerſus eos, qui Lupercalia adhuc eſſe retinenda clamarent, quæ ipſe Romæ à Chriſtianis celebranda penitùs interdixit: *Ego* (inquit) *certè abſoluam conſcientiam meam; ipſi videant, qui iuſtis admonitionibus obedire neglexerint: quod etiam prædeceſſores meos forſitan feciſſe non ambigo, & apud Imperiales aures hæc ſummouenda tentaſſe: & quia auditos eſſe non conſtat, dum hæc mala hodie quoque perdurant, id eo hæc ipſa Imperia defecerunt; ideo etiam nomen Romanorum non remotis etiam Lupercalibus, vſq; ad extrema quæq; peruenit. & ideo ea nunc ſummouenda ſuadeo,* &c. hæc Gelaſius: quibus planè Dei iuſtum iudicium comprobetur, ibi penitùs Romanum Imperium defeciſſe, vbi ad propagandam Romanam Rempublicam inuenta Lupercalia, poſt tot ſæcula Chriſti regnantis, adhuc inſano ſtudio frequentarentur.

V. Quanta autem fuerit hoc anno illata clades Æmiliæ atque Tuſciæ, cæteriſque vicinis prouincijs, in quas primo impetu barbari graſſati ſunt; ex ipſo item Gelaſio iſta accipe [h]: *Quid Tuſcia, quid Æmilia, cæteræq; prouinciæ, in quibus hominum penè nullus exiſtit, vt bellica neceſſitate conſumerentur?* &c. Funeſtiſſimum planè tempus omnibus luctum implacabilem afferens. Quis enim ad tantæ molis ruinam vicinus paries non quaſſatus? Quis tanto Imperij Romani caſu non æquè depreſſus eſt atque proſtratus?

MISERANDVS CHRISTIANÆ REIPVBL. STATVS.

VI. Ita quidem, ſi politicum ſtatum conſideres: ſed maiori intelliges eſſe digna ploratu, ſi Chriſtianæ religionis huius temporis damna perpendas. Videre namq; eſt totum Chriſtianum orbem ſub hæreticorum Principum dominio conſtitutum, nullumq; penitùs Catholicum Regem alicui ſaltem exiguæ prouinciæ dominari. Etenim Italiam (vt dictum eſt) Rex Arianus dominio occupat: Gallias itidem Principes Burgundiones & Gothi, ijdemq; Ariani, & Franchi adhuc Gentiles partiti ſunt: Hiſpaniæ pariter Gothos Arianos dominos patiuntur: Vniuerſa Africa Genſericum dirum tyrannum, Arianumq; perſecutorem ſuſtinet: Vniuerſum verò Orientale Imperium Zenonem Imperatorem Eutychianum hæreticum ſimulatâ perfidiâ bis iniquum experitur.

VII. Quis hæc conſiderans, animum non deſpondens, conſternatus penitùs, mœrorem lacrymis decoctum ſilentio deuoret, dum Eccleſiam vehementioribus vndique vndis propemodùm merſam intelligit? Sed manet terrâ

cœloque

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN